

Kde a jakým způsobem získat průkazy k vedení plavidel

26.6.2026 - | Ministerstvo dopravy ČR

„Češi tráví čím dál víc času na lodích, ať už doma nebo v zahraničí. Jiná pravidla platí na vnitrozemských vodách a jiná na moři, rozdíly jsou i mezi jednotlivými kategoriemi lodí, třeba v typu pohonu nebo velikosti lodí. Tomu odpovídá i systém průkazů k jejich vedení, každý z nich má jiné podmínky. Je důležité myslet i na to, že každá země má svá pravidla a lidé by si měli podmínky vždy dopředu ověřit “ říká ministr dopravy Ivan Bednárik.

Co je potřeba pro průkaz vůdce malého a rekreačního plavidla (VMP)

Průkaz platí primárně na vnitrozemských vodách, existují různé kategorie. Zájemce o M20, M, S20 nebo S musí dosáhnout věku alespoň 16 let, absolvovat teoretickou zkoušku a u kategorií M a S také ověření praktických dovedností u pověřené osoby. Praktická zkouška musí být složena před podáním žádosti o udělení oprávnění.

K žádosti je potřeba přiložit lékařský posudek o zdravotní způsobilosti k vedení malého plavidla. Posudek nesmí být ke dni podání žádosti starší než 3 měsíce. Vystavuje ho zpravidla praktický lékař, u kterého je žadatel registrován.

Žádost je možné podat elektronicky přes Portál dopravy, osobně nebo poštou na pobočku Státní plavební správy v Praze, Děčíně nebo Přerově. Při elektronickém podání přes Portál dopravy je správní poplatek automaticky snížen o 20 %. U vydání nebo rozšíření průkazu činí standardní správní poplatek 500 Kč, při elektronickém podání a úhradě přes platební bránu tedy 400 Kč.

Pokud žadatel podává žádost v listinné podobě, musí tak učinit nejpozději 15 pracovních dnů před požadovaným termínem zkoušky. Přes Portál dopravy lze žádost podat elektronicky a zároveň si rovnou vybrat dostupný termín zkoušky.

Teoretická zkouška se skládá před komisí Státní plavební správy a probíhá formou testu na počítači. Žadatel o kategorii M nebo M20 skládá základní část, u plachetnic se doplňuje část pro kategorii S nebo S20. Pro oblast C, tedy příbřežní plavbu na moři se doplňuje část námořní teorie k základní části. Průkaz C je možné získat pouze pokud má žadatel kategorii M, je však možné žádat zároveň o M, S i C.

Termín zkoušky musí být stanoven tak, aby se uskutečnila nejpozději do 3 měsíců od podání žádosti. Pokud uchazeč splní všechny podmínky a u zkoušky uspěje, průkaz se vydává v den zkoušky. Státní plavební správa doporučuje počítat s časovou rezervou na jeho převzetí.

Aktuální termíny zkoušek je potřeba ověřit přímo u Státní plavební správy.

Průkazy pro námořní jachty

Kdo chce vést námořní jachtu nad rámec možností, které mu dává VMP, řeší samostatný průkaz způsobilosti k vedení námořní jachty. Vydává ho Ministerstvo dopravy jako Námořní úřad ČR. Průkazy se rozlišují podle rozsahu plavby na kategorie C, B a A.

Oprávnění C zahrnuje námořní plavbu jachty o maximální délce trupu do 16 metrů, do vzdálenosti 20 námořních mil od pobřežní linie, pokud síla větru nepřesáhne 6 stupňů Beaufortovy stupnice. Žadatel musí dosáhnout věku 18 let, být způsobilý k právním úkonům, prokázat zdravotní způsobilost, úspěšně složit zkoušku a doložit praxi na jachtě v délce nejméně 100 námořních mil pod dohledem velitele jachty.

Oprávnění B umožňuje námořní plavbu do vzdálenosti 200 námořních mil od pobřežní linie. Oprávnění A je určeno pro námořní plavbu jachty bez omezení oblasti plavby. U průkazu B je nutné být držitelem platného průkazu C a doložit praxi nejméně 1 000 námořních mil ve funkci velitele jachty a nejméně 1 500 námořních mil ve vzdálenosti více než 20 námořních mil od pobřežní linie pod dohledem velitele jachty.

U oprávnění A je podmínkou platný průkaz B a praxe nejméně 5 000 námořních mil ve vzdálenosti více než 20 námořních mil od pobřežní linie ve funkci velitele jachty.

Ve všech těchto případech je potřeba doložit zdravotní způsobilost. Ministerstvo dopravy na svém webu zveřejňuje také seznam lékařů pověřených k posuzování zdravotní způsobilosti velitelů jachet, seznam školících středisek, jachetních instruktorů a zkušebních komisařů.

Pokud má zájemce o námořní průkaz zájem zúčastnit se zkoušky, kontaktuje přímo školící středisko, nikoliv Ministerstvo dopravy. Ministerstvo následně vydává průkaz na základě splnění stanovených podmínek a doložení požadovaných dokladů.

Na co si dát pozor při výběru kurzu nebo při plavbě v zahraničí

U průkazu vůdce malého a rekreačního plavidla je důležité ověřit, zda kurz nebo škola zajišťuje také ověření praktických dovedností u pověřené osoby, pokud žadatel míří na kategorii M nebo S bez omezení. Komerční příprava sama o sobě nenahrazuje úřední část procesu. Rozhodující jsou vždy podmínky stanovené Státní plavební správou a úspěšné složení zkoušky.

U námořních průkazů je vhodné vybírat školící středisko, které je uvedeno v seznamu zveřejněném Ministerstvem dopravy. Stejně tak je potřeba ověřit, zda zdravotní posudek vystavuje lékař ze zveřejněného seznamu.

Při plánování plavby v zahraničí je potřeba ověřit pravidla konkrétního státu i podmínky konkrétní půjčovny nebo charterové společnosti. Uznávání průkazů k vedení plavidel není v zahraničí jednotné a požadavky se mohou lišit podle země, typu plavby i provozovatele. To platí zejména u námořního jachtingu, kde se mohou vedle průkazu lišit také požadavky na radioprůkaz, praxi velitele nebo složení posádky.

V půjčovnách v Chorvatsku i ve Slovinsku jsou akceptovány také české průkazy VMP.

Vedle českých průkazů se mohou lidé setkat také se zahraničními průkazy nebo certifikacemi, například s britským systémem RYA, systémem IYT nebo s národními průkazy vydávanými v některých přímořských státech. Jejich využití v praxi se ale může lišit podle země, typu plavby, vlajky plavidla i konkrétní půjčovny nebo charterové společnosti. Před cestou do zahraničí je proto vždy potřeba ověřit, zda daný doklad pro plánovanou plavbu stačí a zda nejsou vyžadovány i další doklady, například radioprůkaz nebo doložená praxe.

EuRIS (European River Information Services)

Pro plavby po Evropě mohou kapitáni využít EuRIS, což je jednotný evropský mapový portál pro informace o vnitrozemských vodních cestách. Vznikl ve spolupráci 13 států s cílem soustředit na jedno místo aktuální i statická data o plavebních podmínkách v Evropě.

Tato interaktivní mapa poskytuje uživatelům přehled o aktuální dopravní situaci na vodních cestách, včetně informací o vodních stavech, čekacích dobách, omezeních provozu nebo incidentech, které mohou ovlivnit průběh plavby.

<https://md.gov.cz/Media/Media-a-tiskove-zpravy/Kde-a-jakym-zpusobem-ziskat-prukazy-k-vedeni-plavi?returl=%2FMedia%2FMedia-a-tiskove-zpravy>